OBSAH.

Str.

Úvod 9
Bibliografie 12

Hlava I.

Technologie minerálních olejů se zřetelem na zdanění.

I. Surový olej, zemní plyn, olejová břidlice, asfalt a ozokerit . . 17
1. Pojem minerálních olejů 17
2. Zpracování surového oleje a jednotlivé výrobky 19
a) Rafinace, destilace, rektifikace 19
b) Jednotlivé výrobky 20
c) Krakování 22
II. Zpracování kamenouhelného a hnědouhelného dehtu a jednotlivé výrobky 23
III. Zkapalnění uhlí 24

Hlava II.

Technická a hospodářská organisace obchodu a průmyslu minerálních olejů.

I. Vývoj a dnešní hospodářský význam minerálních olejů . . . 27
1. Historický vývoj 27
2. Dnešní hospodářský význam minerálních olejů 29
II. Těžba minerálních olejů 35
1. Naftová pole a jich vydatnost 35
a) V celém světě. 35
b) V Československu 36
2. Skutečná těžba 40
a) Těžba světová 40
b) Těžba v Československu 43
3. Hospodářská a finanční struktura těžby 46
a) Všeobecně 46
b) V Československu 47
III. Mezinárodní pohyb minerálních olejů 48
1. Všeobecně 48
2. Dovoz minerálních olejů do Č. S. R. 49
a) Vývoj dovozu a vývozu 54
b) československá obchodní politika vůči cizím státům . . 54
3. Vnitřní obchodní politika Č. S. R. 55
a) Politika celní 55
b) Politika dopravní 63
IV. Doprava, uskladnění a zpracování minerálních olejů 65
1. Doprava minerálních olejů 65
a) Všeobecně 65
b) V Československu 66
2. Uskladnění minerálních olejů 67
a) Všeobecně 67
b) Uskladnění v Československu 68

Str.

3. Zpracování minerálních olejů 69
a) Všeobecně 69
b) Zpracování min. olejů v Československu 71
aa) Přehled jednotlivých závodů 71
bb) Rafinační náklady 73

V. Distribuce minerálních olejů 76
1. Distribuční organisace 76
2. Distribuční náklady plně zdaněného benzinu 82
3. Distribuce daňově zlevněného benzinu 91

VI. Spotřeba minerálních olejů 100
1. Všeobecná charakteristika a tendence, světová spotřeba . . 100
2. Spotřeba minerálních olejů v Rakousko-Uhersku 105
3. Spotřeba minerálních olejů v Č. S. R. 109
a) Celkový přehled 109
b) Benzin 109
c) Petrolej 113

VII. Ceny minerálních olejů 113
1. Všeobecně 113
2. Vývoj cen před válkou 115
3. Vývoj cen za války 117
4. Vývoj cen za republiky 120
5. Cizozemské ceny 131
a) V Německu 131
b) V Polsku 131
c) V Rumunsku 132
d) Ve Spoj. Státech 132
6. Celkový vývoj velkoobchodních cen v Č. S. R. 132
7. Přehled cen benzinu v Čechách u čerpadel od r. 1929 . . . 134
8. Způsob kalkulace cen benzinu 135
9. Cizozemské ceny benzinu u čerpadel 136
10. Ceny benzolu 136

VIII. Finanční organisace a hospodářská struktura průmyslu a obchodu minerálních olejů 137
1. Světová organisace průmyslu a obchodu min. olejů . . . 137
2. Finanční struktura a organisace průmyslu a obchodu min. olejů v Československu 140
a) Kartely a svazy 140
aa) V Rakousko-Uhersku 140
bb) V Československu 144
b) Jednotlivé podniky 146
aa) Průmysl rafinační 146
bb) Ostatní průmysl minerálních olejů 150
cc) Podniky převážně obchodní 151
dd) Finanční struktura odvětví min. olejů v Č. S. R. . . 151

IX. Dehet kamenouhelný a hnědouhelný 154
1. Dehet kamenouhelný 154
2. Dehet hnědouhelný 156
3. Průmysl kamenouhelného a hnědouhelného dehtu a fin. politika 158

Hlava III.

Finanční a hospodářská politika státu vůči minerálním olejům.

I. Zdanění minerálních olejů 160
1. Potravní daň na čáře 160
2. Spotřební daň z minerálních olejů 161
a) Rakousko-Uhersko 161
b) Československo 167

Str.
3. Daň z obratu 171
4. Clo 173
II. Ostatní hospodářská politika státní 184
1. Rakousko-Uhersko 185
a) Těžba 185
b) Zpracování a doprava 186
c) Obchod 187
d) Válečné vázané hospodářství 187
2. Československo 190
a) Vázané hospodaření a jeho uvolnění 191
b) Státní záruka dovozní. 194
c) Těžba 196
d) Zpracování a doprava 197
e) Obchod 197
f) Tarifní politika dopravní 197

Hlava IV.

Teoretický rozbor zdanění minerálních olejů.

I. Rozhled po literatuře a zařazení v systemu daní spotřebních . 198
II. Technické a hospodářské vlastnosti minerálních olejů jakožto potencielních předmětů spotřebního zdanění 200
1. Hospodářská a technická povaha výrobní a spotřební funkce minerálních olejů jakožto hotových statků 200
2. Hospodářský a technický proces vzniku min. olejů . . . 205
III. Hospodářský plán v oboru minerálních olejů 207
1. Cíle povahy ryze finanční 209
a) S hlediska státu 209
b) S hlediska výrobce a obchodníka 212
c) S hlediska spotřebitele 212
2. Cíle povahy všeobecně hospodářské 212
a) Opatřování surovin 212
aa) Těžba 212
bb) Dovoz 213
cc) Náhražky 216
Exkurs o lihu 218
dd) Zajištění surovin 227
b) Cíle týkající se zpracování a distribuce 227
c) Cíle týkající se finanční a hospodářské organisace průmyslu a obchodu min. olejů 228
d) Cíle týkající se spotřeby 230
3. Ostatní cíle 231
a) Cíle povahy sociálněpolitické 231
b) Cíle povahy vojenské 232
IV. Absolutní a relativní věcná únosnost minerálních olejů . . . 233
1. Absolutní věcná únosnost (problem maxima daně) . . . 233
2. Relativní věcná únosnost (problem rozvržení daně) . . . 236
V. Forma zdanění minerálních olejů 240
1. Clo 241
2. Spotřební daň 242
3. Státní monopol 243
VI. Monopolní zákony a projekty v cizině 247
1. Monopolní tendence v Rakousko-Uhersku a v Československu 248
2. Cizozemské monopoly min. olejů 250
a) Monopol petroleje v Jugoslavii 250
b) Státní obchodní monopol petroleje na Islandě 251

Str.
c) Monopol min. olejů ve Španělsku 251
d) Dovozní monopol min. olejů v Albanii 252
3. Cizozemské monopolní projekty 252
a) Projekt monopolu petroleje v Německu 252
b) Projekt monopolu min. olejů v Rakousku 256

Hlava V.

Zřízení státního monopolu minerálních olejů.

I. Důvody pro zřízení státního monopolu 258
1. Důvody finančněpolitické 259
2 Důvody hospodářskopolitické 260
3. Důvody sociálněpolitické a vojenské 261
II. Předmět a rozsah monopolu 262
1. Předmět monopolu 262
2. Rozsah monopolu 263
3. Úprava zdanění 265
III. Výkup dosavadních zařízení a odškodnění zájemců 265
1. Oceňovací orgán 267
2. Výše odškodnění 268
3. Způsob výplaty odškodnění 274
IV. Forma organisace monopolu 279
1. Provoz monopolu ve vlastní režii státu 280
a) Po stránce finanční 280
b) Po stránce technické a hospodářské 282
c) Po stránce správní 283
2. Provoz monopolu privilegovanou akciovou společností . . . 284
V. Funkce monopolu v hospodářském plánu pro hospodaření minerálními oleji 291

Příloha č. 1.: Schema zpracování haličského parafinového surového oleje.

Příloha č. 2.: Dovoz minerálních olejů třídy XXI. do ČSR. v létech 1927 až 1932 (I. čtvrtletí), a to veškerých olejů, dále jednotlivých skupin, jakož i hlavních polotovarů a hotových výrobků.

Příloha č. 3.: Vývoz minerálních olejů třídy XXI. v létech 1927 až 1932 (I. čtvrtletí).

Příloha č. 4.: Účast Polska a Rumunska na dovozu do ČSR. v oboru minerálních olejů veškerých, jednotlivých skupin, jakož i polotovarů a hotových výrobků.

Příloha č. 5.: Statistika zahraničního obchodu v oboru min. olejů za léta 1923—1932 (I. čtvrtletí) podle statistických čísel.

Příloha č. 6.: Přehled průmyslových a obchodních společností (podle bilancí za rok 1930).

Příloha č. 7.: Výpočet zisku monopolní společnosti dle říšskoněmeckého projektu při normální cenové hranici 20 feniků.

Příloha č. 8.: Výpočet zisku monopolní společnosti podle projektu v hlavě V.